IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Obrony Narodowej**
(nr 113)
z dnia 24 maja 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej (nr 113)

24 maja 2023 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Jacha (PiS)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3243).

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Paprocka** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ze współpracownikiem, **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **gen. broni Tomasz Piotrowski** dowódca operacyjny rodzajów sił zbrojnych wraz ze współpracownikiem, **płk SG Jacek Wysokiński** zastępca dyrektora Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej wraz ze współpracownikiem, **Piotr Czopek** dyrektor ds. regulacji Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej oraz **Paweł Rodzoś** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek** oraz **Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Sławomir Osuch** oraz **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Witam państwa.

Otwieram 113. posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3243) – uzasadnia minister obrony narodowej. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że porządek dzienny posiedzenia został przyjęty.

Stwierdzam kworum.

Porządek został przyjęty.

Witam zaproszonych gości. Witam panią Małgorzatę Paprocką, sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Witam pana ministra Wojciecha Skurkiewicza, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam pana generała broni Tomasza Piotrowskiego, dowódcę operacyjnego rodzajów sił zbrojnych. Witam panią płk Monikę Janikowską, szefa Oddziału Prawnego w Dowództwie Operacyjnym Rodzajów Sił Zbrojnych. Witam pana Roberta Brochockiego, dyrektora Biura Prawa i Ustroju w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Witam Mariusza Cichomskiego, dyrektora Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam pana płka SG Jacka Wysokińskiego, zastępcę dyrektora Zarządu Granicznego w Komendzie Głównej Straży Granicznej. Witam pana płka Straży Granicznej Zbigniewa Plater-Zyberka, radcę w Zarządzie Granicznym Komendy Głównej Straży Granicznej. Witam pana Piotra Czopka, dyrektora ds. regulacji Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej.

Przypominam, że projekt ustawy z druku nr 3243 został skierowany 18 maja 2023 r. do Komisji Obrony Narodowej do pierwszego czytania. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez przedstawiciela wnioskodawcy, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu, pytania posłów oraz odpowiedzi wnioskodawcy.

Proszę pana ministra o uzasadnienie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, zasadniczym celem projektu jest zarówno stworzenie Siłom Zbrojnym RP możliwości skutecznego oddziaływania na zagrożenia terrorystyczne z morza i powietrza, których nie można zneutralizować środkami pozostającymi w dyspozycji ministra właściwego ds. wewnętrznych, jak i konieczność zapewnienia państwu polskiemu możliwości korzystania ze zdolności sił zbrojnych do przeciwdziałania współczesnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa państwa, które wymykają się ustalonym schematom i uniemożliwiają podejmowanie działań w ramach istniejącego porządku prawnego. Brak przepisów prawnych upoważniających do użycia sił zbrojnych w celu neutralizacji tych zagrożeń, przy jednoczesnym braku możliwości zastosowania w tym celu innych środków, powoduje, że państwo jest podatne na zagrożenia. Projektowane zmiany mają charakter systemowy i zmierzają do uregulowania sytuacji, w których Siły Zbrojne RP będą mogły w czasie pokoju prowadzić działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa państwa.

Aby stworzyć siłom zbrojnym możliwość podejmowania skutecznych działań w odpowiedzi na zagrożenia terrorystyczne z morza i powietrza, niezbędne jest dokonanie zmian w ustawie o ochronie żeglugi i portów morskich, w ustawie o Straży Granicznej, o ochronie granicy państwowej, ustawie – Prawo lotnicze, ustawie o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, o ośrodkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, a także w ustawie o działaniach antyterrorystycznych.

Projektowane przepisy mają w pierwszej kolejności zapewnić możliwość skutecznego oddziaływania sił zbrojnych na zagrożenia związane z atakami na szeroko pojętą infrastrukturę energetyczną znajdującą się na morzu, analogicznymi do ataków, które miały miejsce na Nord Stream. Niestety możemy się tych ataków spodziewać m.in. na międzysystemowy gazociąg bałtycki Baltic Pipe, obiekty i urządzenia oraz instalacje wchodzące w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, a także wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej, sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania i eksploatacji zasobów, morskie farmy wiatrowe, podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe, rurociągi, a także związaną z nimi infrastrukturę. Zagrożenie atakami na wyżej wymienioną infrastrukturę jest realne i może nastąpić w każdym czasie. W związku z tym niezbędne jest wprowadzenie właściwych procedur umożliwiających użycie Sił Zbrojnych RP do pomocy Straży Granicznej w ochronie tej infrastruktury.

Szanowni państwo, chciałbym przejść już do konkretnych ustaw i konkretnych rozwiązań. W ramach zmian w ustawie z 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich nowelizowany jest art. 27, który podobnie jak obecnie, przewiduje szczególne uprawnienie dla ministra obrony narodowej ukierunkowane na zapobiegnięcie lub zminimalizowanie skutków zdarzenia o charakterze terrorystycznym. Na podstawie tego przepisu minister obrony narodowej może wydawać decyzję o zastosowaniu przez Siły Zbrojne RP na polskich obszarach morskich niezbędnych środków do zatopienia statku lub obiektu pływającego wyłącznie w celu zapobiegnięcia, ograniczenia lub usunięcia poważnego i bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego statkom, obiektom portowym, portom oraz związanej z nimi infrastrukturze, a także infrastrukturze energetycznej państwa znajdującej się na morzu, powstałego na skutek użycia tego statku lub obiektu pływającego jako środka ataku o charakterze terrorystycznym, w przypadku gdy siły i środki Straży Granicznej przewidziane w ustawie z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające. Projektowana ustawa uszczegóławia te przepisy. Wskazuje, że minister obrony narodowej w decyzji określa oddziały i pododdziały sił zbrojnych niezbędne do wykonania operacji, a także środki będące na wyposażeniu sił zbrojnych obejmujące środki przymusu bezpośredniego, broń oraz inne uzbrojenie, które może być użyte. Zawiera również ograniczenia dotyczące ich użycia.

Oddziały i pododdziały sił zbrojnych będą podporządkowane dowódcy operacyjnemu. Dowódca operacyjny będzie wydawał rozkaz o użyciu środków przymusu bezpośredniego, broni i innego uzbrojenia w sytuacji określonej w sposób adekwatny do zagro-

żenia oraz w granicach zasad określonych w wiążących RP ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Projektowane przepisy zobowiązują dowódcę operacyjnego rodzajów sił zbrojnych do uprzedniego rozpatrzenia całokształtu okoliczności konkretnego zdarzenia i wynikającego z niego realnego i poważnego zagrożenia dla życia osób postronnych, w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym. Podejmując decyzję o wydaniu rozkazu, należy postępować ze szczególną rozwagą oraz z uwzględnieniem nadrzędności ochrony życia osób postronnych, traktując możliwość zatopienia statku lub obiektu pływającego jako środek ostateczny.

Szanowni państwo, kolejny obszar legislacyjny to zmiany w ustawie z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej. Proponujemy uzupełnienie przepisów umożliwiających użycie Sił Zbrojnych RP na zasadach określonych w art. 11b i art. 11c o sytuacje, w których wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa lub nienaruszalności granicy państwowej. Ponadto użycie sił zbrojnych do wsparcia Straży Granicznej lub samodzielne działanie sił zbrojnych możliwe będzie także na polskich obszarach morskich. Przewiduje się, że żołnierzom sił zbrojnych będą przysługiwały uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej, które są określone w art. 14–18 ustawy o Straży Granicznej. Korzystanie z tych uprawnień będzie się odbywało na zasadach i w trybie określonym dla funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Kolejna ustawa to ustawa z 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej. Proponuje się rozdzielenie przesłanek dotyczących możliwości oddziaływania wobec obcych, wojskowych i cywilnych statków powietrznych. Inne bowiem muszą być przesłanki stosowane w przypadku zniszczenia statku powietrznego w celu przeciwdziałania wojskowej działalności obcego państwa, mogącej wypełnić znamiona ataku na Rzeczpospolitą Polską, a inne na oddziaływanie na cywilny obiekt nielegalnie przekraczający granicę. W projektowanych przepisach uregulowano przypadki, w których obcy wojskowy statek powietrzny może być zniszczony bez uprzedniego przechwycenia przez wojskowy statek powietrzny wydzielony z Sił Zbrojnych RP lub państw organizacji traktatu północnoatlantyckiego, a także ostrzeżenia strzałami ostrzegawczymi. Może to nastąpić, jeżeli wojskowy statek powietrzny dokonuje zbrojnego ataku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, manewruje na pozycję dogodną do ataku, o których mowa w przywoływanym wskazaniu, lub wykonuje lot rozpoznawczy mający na celu umożliwienie podjęcia działań wymierzonych przeciwko RP. Są to zdarzenia, które należy uznać za wrogie i uruchamiające prawo państwa do samoobrony zgodnie z art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych. Podobnie jak jest to obecnie uregulowane, decyzje o zastosowaniu środków i zniszczeniu statku powietrznego będzie podejmował dowódca operacyjny rodzajów sił zbrojnych w formie rozkazu, którym będzie określał uzbrojenie właściwe do wykonania zadania. Ponadto w odpowiedzi na nowe zagrożenia spowodowane toczącą się za naszą wschodnią granicą wojną przewidziano ustawową możliwość niszczenia pocisków rakietowych wystrzelonych w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej. Również w tym przypadku decyzję o zniszczeniu będzie podejmował dowódca operacyjny rodzajów sił zbrojnych.

Szanowni państwo, ponadto również wprowadzamy zmiany, tak jak wspomniałem, w ustawie – Prawo lotnicze. Również w ustawie o inwestycjach z zakresu terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawie o środkach przymusu bezpośredniego, o działaniach antyterrorystycznych. Są to jednak już kwestie, które myślę, że jeżeli Wysoka Komisja będzie miała szczegółowe pytania co do kolejnych zapisów ustawowych, to wraz z panem gen. Piotrowskim i wraz z panią pułkownik jesteśmy do państwa dyspozycji.

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, i wnoszę do Wysokiej Komisji o przyjęcie omawianej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Otwieram dyskusję. Proszę bardzo, proszę się zgłaszać. Do zabrania głosu jako pierwszy zapisał się pan przewodniczący Kulasek. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Kulasek (Lewica):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, w związku z obecną sytuacją międzynarodową Siły Zbrojne RP muszą mieć prawną możliwość skutecznego oddziaływania na zagrożenia terrorystyczne z morza i powietrza, a w szczególności na te, których nie można zneutralizować środkami pozostającymi w dyspozycji ministra właściwego ds. wewnętrznych. Niezbędne jest także zapewnienie możliwości reagowania Sił Zbrojnych RP na zagrożenie związane z atakami na gazoport w Świnoujściu oraz na szeroko pojętą infrastrukturę energetyczną znajdującą się na morzu, tj. gazociąg Baltic Pipe, morskie farmy wiatrowe, podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe. Brak precyzyjnych zapisów prawnych upoważniających do użycia Sił Zbrojnych RP w celu neutralizacji zagrożeń przy jednoczesnym braku możliwości zastosowania w tym celu innych środków powoduje, że państwo może być podatne na zagrożenia terrorystyczne. Obowiązujące przepisy prawne nie zapewniają w wystarczający sposób bezpieczeństwa prawnego dowódcom i żołnierzom podejmującym działania w ramach neutralizacji zagrożeń. Projektowane zmiany mają charakter systemowy i zmierzają do uregulowania sytuacji, w których Siły Zbrojne RP się w tej chwili znajdują. Ustawa reguluje użycie wojska do ochrony wyżej wymienionej infrastruktury przed zagrożeniami terrorystycznymi i precyzuje postępowanie wobec samolotów cywilnych, co do których istnieje ryzyko, że mogą być wykorzystywane do ataku terrorystycznego, czyli tzw. obiektów RENEGADE. W związku z powyższym klub parlamentarny Lewicy będzie popierać rządowy projekt ustawy o ochronie żeglugi i portów morskich oraz niektórych innych ustaw. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Proszę bardzo, pan przewodniczący Czesław Mroczek.

Poseł Czesław Mroczek (KO):

Dziękuję.

Panie przewodniczący, panie ministrze, panie generale, szanowni państwo, jak wskazują sami wnioskodawcy, w dotychczasowych przepisach mieliśmy regulacje zezwalające siłom zbrojnym na działanie w zakresie obrony naszej przestrzeni powietrznej w czasie pokoju – ta procedura RENEGADE. Podobnie było w zakresie ochrony żeglugi morskiej. Nie dziwi absolutnie to, że po wielu latach rząd podejmuje próbę nowelizacji tych przepisów. Natomiast chciałbym – z uwagi na to, że zapewne istnieje taka potrzeba wynikająca z praktyki i doświadczeń, a w szczególności z tego, co wydarzyło się w zakresie zagrożenia rakietowego w ostatnim czasie – przypomnieć, zresztą na podstawie stanowiska wyrażonego przez Rządowe Centrum Legislacji w trakcie prac na etapie rządowym nad tym projektem ustawy, że w tej sprawie na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów Trybunał Konstytucyjny wydał w 2008 r. wyrok, podnosząc szereg zastrzeżeń co do tych przepisów, na przykład zezwalających siłom zbrojnym na zestrzelenie samolotu. W związku z tym chciałbym w tej chwili zapytać wnioskodawców oraz Biuro Legislacyjne, jak rozstrzygnięto ten dylemat podnoszony przez – jak powiadam – Rządowe Centrum Legislacji w tej procedurze na etapie rządowym. RCL stwierdził, że celem tego przedłożenia powinno być dostosowanie przepisów do tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w obu kwestiach związanych z procedurą, i w zakresie obrony przestrzeni powietrznej, i w zakresie działań na morzu. Myślę, że wszyscy jesteśmy zainteresowani tym, jak wnioskodawcy dostosowali się do tych bardzo poważnych zarzutów Rządowego Centrum Legislacji. Jak powiadam, prosiłbym o to, żeby zechcieli się do tego odnieść wnioskodawcy oraz również Biuro Legislacyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję.

Na razie nie widzę kolejnych zgłoszeń, więc panie ministrze, proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, kilka kwestii. Po pierwsze kwestie dotyczące ochrony żeglugi i portów morskich. Do tej pory te przepisy miały zastosowanie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 9 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu postępowania i sposobów współdziałania organów w celu zapobiegnięcia niebezpieczeństwu

grożącemu statkom, obiektom portowym i portom oraz związanej z nimi infrastruktury powstałemu na skutek użycia statku lub obiektu pływającego jako środka ataku terrorystycznego, a stanowiącego materię ustawową. My więc dzisiaj tych kwestii, chociażby związanych z art. 27, nie regulujemy rozporządzeniem. Przerzucamy to na wyższy poziom, na poziom ustawowy. W czasie pracy też wycofaliśmy się z części przepisów ze względu na te uwagi, które były podniesione w czasie konsultacji międzyresortowych i później również w czasie konsultacji z Rządowym Centrum Legislacji. W czasie uzgodnień po prostu wycofaliśmy się z niektórych przepisów.

Ta ustawa, która dzisiaj trafiła jako ustawa rządowa do laski marszałkowskiej i na forum Komisji Obrony Narodowej, jest już w pełni uzgodniona i wyczerpująca wszelkie kwestie dotyczące również zgodności z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, jak również i z tymi kwestiami dotyczącymi współdziałania organów państwa w sytuacji zagrożeń terrorystycznych, więc tutaj jest to już ustawa jako przedłożenie rządowe i tutaj mamy już wszystko jasne, czytelne i klarowne. Chyba że pan generał coś jeszcze chce powiedzieć w tej sprawie, bo – szanowni państwo – proszę mieć też świadomość, że my pracowaliśmy bardzo długi czas nad tymi rozwiązaniami i nad tą ustawą. Określamy ją jako ustawę RENEGADE i ona rzeczywiście rodziła się przez kilka ładnych lat za przyczyną bardzo intensywnych prac w dowództwie operacyjnym. Tutaj też składam podziękowania na ręce gen. Piotrowskiego, bo rzeczywiście to była bardzo żmudna praca, tym bardziej że ta praca odbywała się również na styku bardzo bliskiej współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Strażą Graniczną. Więc ona w naszej ocenie jest dzisiaj kompleksowa.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie generale, tak? Będzie pan zabierał głos, tak? Bardzo proszę, pan gen. Piotrowski.

Dowódca operacyjny rodzajów sił zbrojnych gen. broni Tomasz Piotrowski:

Dziękuję bardzo. Przepraszam, to tzw. efekt generalski, czyli coś na początek musi się zepsuć.

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, bardzo dziękuję za to pytanie, bo jak najbardziej jest ono zasadne – i rzeczywiście chcę uspokoić tutaj wszystkich. Jak pan minister zauważył, od 2019 r. bardzo uważnie procedujemy te zmiany, wnioskując na różnych etapach i oczywiście z określonymi zmianami od samego początku prac, dlatego że sytuacja zmienia się dynamicznie. Można byłoby zapytać się tak filozoficznie – nie podważając tutaj absolutnie wiarygodności wymiaru sprawiedliwości ani nie próbując na niego wpływać – czy gdyby teraz Trybunał Konstytucyjny wydawał wyrok, to czy byłby on adekwatny i taki sam jak w 2008 r. Myśmy też w całym procesie zmian to bardzo uważnie śledzili, mając na względzie przede wszystkim dobro obywateli i ich bezpieczeństwo, ale i też musimy pamiętać, że przeciwnik, czyli Rosja, ma określoną dużą dozę innowacyjności i dla nich nie ma przepisów prawa, a jeżeli są przepisy prawa strony przeciwnej, to tylko i wyłącznie, żeby je doskonale użyć do własnych celów. Tutaj więc była przed nami trudna droga, ale na pewno braliśmy pod uwagę też i bezpieczeństwo, ale także obowiązujące wyroki. Chciałbym też jasno – co jest oczywiste w tym gronie – powiedzieć, że my tworzymy ramy prawne, tzn. dajemy taką możliwość państwu polskiemu, aby ono odpowiadało, używając swojego aparatu, jakim są siły zbrojne, do odpowiedzi na określone zagrożenia, co wcale nie znaczy, że jedynym respondentem będą siły zbrojne. To jest rama prawna, która na to zezwala, co wcale nie znaczy, że musimy jej użyć. Uważam też, że w zaproponowanym procesie podejmowania decyzji i autoryzacji użycia określonych środków w określonej sytuacji to też nie jest jednoszczeblowa decyzja, tylko wieloszczeblowa, więc też staraliśmy się zabezpieczyć tego typu wyroki i tego typu podejście wymiaru sprawiedliwości. Płk Janikowska, czy coś chcielibyśmy ewentualnie do tego dodać i uszczegółowić? Proszę bardzo.

Szef Oddziału Prawnego w Dowództwie Operacyjnym Rodzaju Sił Zbrojnych płk Monika Janikowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo, pani płk Janikowska.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Dziękuję bardzo, przepraszam, problemy techniczne.

Chciałam się krótko odnieść do tych uwag jako też współautor projektu, nad którym rzeczywiście od wielu lat pracowaliśmy, starając się jak najbardziej wdrożyć wytyczne, które Trybunał Konstytucyjny zawarł w swoim wyroku dotyczącym ówczesnego art. 122a ustawy – Prawo lotnicze. Chciałam też powiedzieć, że ten wyrok zapadał w innym stanie faktycznym i prawnym. Brzmienie ówczesnego przepisu art. 122a i sformułowane tam przesłanki rzeczywiście pozostawiały wiele do życzenia. Pracując nad tym projektem, próbowaliśmy te wszystkie wytyczne Trybunału Konstytucyjnego, jak stworzyć doskonałe lub akceptowalne z punktu widzenia konstytucyjnego przepisy, uwzględnić, dlatego na przykład w art. 27 czy w ogóle w ustawie o ochronie żeglugi i portów morskich zmiany mają tak naprawdę charakter porządkujący, ponieważ większość regulacji dotyczących użycia środków przymusu była zawarta w rozporządzeniu, a jest to, jak wiemy, materia ustawowa. Przenosimy więc te regulacje do ustawy, jednocześnie udoskonalając te przepisy. Tak naprawdę proces decyzyjny jest tak skomplikowany, że trudno powiedzieć, że rozwiązania, które proponujemy, będą po prostu możliwe do stosowania codziennie. To są naprawdę nadzwyczajne środki, a proces decyzyjny i jego skomplikowanie pozwala na uwzględnienie wytycznych Trybunału Konstytucyjnego, aby decyzje te były podejmowane legalnie i z uwzględnieniem prawa do życia wszystkich osób, które mogą ponieść skutki tego ataku. Jak już pan minister też wspominał, sprawa przywrócenia przepisu, który dawał możliwość oddziaływania na statek cywilny pasażerski – zrezygnowaliśmy z niego. Na każdym etapie procesu odnosiliśmy się zarówno do stanowiska Rady Legislacyjnej, RCL czy Rządowego Centrum Analiz i wydaje mi się, że już osiągnęliśmy optymalne rozwiązanie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do projektu? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Sławomir Osuch:

W istocie zgadzamy się z panią pułkownik, że wyrok Trybunału K 44/07 usunął z systemu prawnego art. 122a Prawa lotniczego, który przewidywał możliwość zestrzelenia statku pasażerskiego z pasażerami. Natomiast Trybunał wskazywał też na rozwiązania, które istniały w art. 18b ustawy o ochronie granicy państwowej, ale ta procedura, która była określona w ustawie o granicy państwowej, nie przewidywała możliwości strzelania do statku pasażerskiego w sytuacji, jeżeli na jego pokładzie są pasażerowie. Te rozwiązania, które są tu teraz proponowane, obejmują nowe brzmienia art. 18b i dodanie art. 18ba–18bl w ustawie o granicy państwowej oraz art. 122b w ustawie – Prawo lotnicze. W naszej ocenie wydaje się, że one realizują wytyczne, które zostały zawarte w uzasadnieniu tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego K 44/07. Natomiast cały czas wskazujemy na jedno. Do oceny jest wyłącznie kompetentny Trybunał, który może uznać, czy jest coś konstytucyjne, czy nie. W naszej ocenie po analizie tych przepisów wydaje się jednak, że te przepisy, jeżeli chodzi o ustawę o granicy państwowej, realizują te wytyczne. Mam swoje uwagi do art. 122b Prawa lotniczego, ale myślę, że akurat po pierwszym czytaniu i w trakcie prac nad samym projektem zgłosimy je i będzie można je omówić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi? W takim razie stwierdzam, że zakończono pierwsze czytanie.

Wobec tego, że nie zgłoszono wniosku o wysłuchanie publiczne z art. 70 regulaminu Sejmu, przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są jakieś uwagi Biura Legislacyjnego? Bardzo proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, my mamy kilkanaście uwag do projektu ustawy. Część z nich została wyrażona w formie poprawek, które chyba państwo dostaliście, dwanaście poprawek. Prosilibyśmy o ich akceptację. Będziemy omawiać te nasze wątpliwości przy każdym konkretnym przepisie ustawy. Jeżeli jest potrzeba, to też omówimy te poprawki, każdą z osobna. W większości jednak mają one charakter stricte legislacyjny i językowy, a w niektórych kwestiach w zasadzie gramatyczny.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję panu.

Proszę państwa, posłowie otrzymali poprawki, o których wspominał przedstawiciel Biura Legislacyjnego. Również państwo otrzymaliście poprawki, które wniosła Kancelaria Prezydenta RP, dotyczące również roli prezydenta w systemie powiadamiania o zagrożeniach. Też to państwo otrzymaliście.

W takim razie przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie ma. Rozpatrzyliśmy tytuł ustawy.

Czy są uwagi do art. 1? Czy są uwagi do zmiany nr 1?

Proszę państwa, jeszcze jedno pytanie. Jeżeli Komisja nie zgłosi sprzeciwu, to te poprawki, które otrzymaliście, trzy poprawki rekomendowane przez prezydenta RP, a także poprawki Biura Legislacyjnego będą automatycznie wprowadzane do procedowanej ustawy.

Czy są jakieś uwagi do zmiany nr 1?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Panie przewodniczący, ja chciałem tylko zwrócić uwagę, że my akceptujemy te poprawki. One są uzgodnione z Biurem Legislacyjnym i są o charakterze czysto legislacyjnym, więc tutaj też ta myśl pana przewodniczącego, żeby upoważnić Biuro Legislacyjne do naniesienia tych zmian, jest absolutnie właściwa. Również akceptujemy te propozycje, które zostały zgłoszone przez Kancelarię Prezydenta RP, więc na pewno to usprawni naszą pracę, jeżeli chodzi o te przepisy.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję.

A więc jeszcze raz – czy są uwagi do zmiany nr 1 w art. 1? Rozpatrzyliśmy zmianę nr 1, art. 1.

Czy są uwagi do art. 1, do zmiany nr 2? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

W istocie są to poprawki, jeżeli chodzi o te zgłoszone przez Kancelarię Prezydenta RP, o charakterze merytorycznym i wyprzedzają też nasze pytania do wnioskodawcy. My nie mamy zastrzeżenia do tych poprawek merytorycznych, które zostały zgłoszone przez pana posła, a przygotowane przez KPRP. Natomiast mamy tutaj jeszcze tylko uwagi do ust. 5. Mianowicie jest to ustęp w naszej ocenie nieprecyzyjny. On przewiduje niezwłoczne potwierdzenie w formie pisemnej w postaci papierowej, jeżeli polecenie zostało przekazane ustnie, telefonicznie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Przede wszystkim kto ma to potwierdzić? To raz. I komu? To dwa. Jest jeszcze kwestia, czy to ma być potwierdzenie następcze, czy jeszcze przed samą realizacją decyzji o wykonaniu tego polecenia. Dziękujemy.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Pan minister, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Pani płk Janikowska.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Oczywiście uwaga jest bardzo słuszna. Proponujemy nadać następujące brzmienie temu ustępowi: „Minister obrony narodowej niezwłocznie potwierdza wydanie decyzji w formie pisemnej w postaci papierowej”. Oczywiście mamy na myśli tutaj wydanie następ-

cze, czyli przystępujemy do realizacji zadań, a następnie następuje niezwłoczne potwierdzenie, kiedy tylko będzie to możliwe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Jest to dla pana wystarczające wyjaśnienie?

Legislator Sławomir Osuch:

Nie mamy tej poprawki, tak że trudno nam się do niej odnieść.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Pani pułkownik czy pan minister? Mogę prosić o sformułowanie poprawki?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Panie przewodniczący, prosimy o dosłownie trzy minuty przerwy. My przygotujemy poprawkę.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Przerwę? Ogłosić przerwę?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Dokładnie, dosłownie trzy minuty i my ją przygotujemy, żebyśmy mogli dalej procedować.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, zatem ogłaszam trzy minuty przerwy.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Przystępujemy do prac.

Szanowni państwo, tekst poprawki został ustalony, tak, pani pułkownik? Pani pułkownik może go zaprezentować?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Tak, już prezentujemy i proszę bardzo.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Czyli mam to jeszcze raz powtórzyć, tak? Czyli w art. 27 ust. 5 in fine wyrazy „wymaga ona niezwłocznego potwierdzenia w formie pisemnej w postaci papierowej" wykreślić i proponujemy wpisać: „Minister obrony narodowej niezwłocznie potwierdza wydanie decyzji w formie pisemnej w postaci papierowej".

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Widzę, że Biuro Legislacyjne ją akceptuje. W związku z powyższym stwierdzam, że Komisja przyjęła tekst proponowanej zmiany. Stwierdzam, że rozpatrzyliśmy zmianę nr 2 w art. 1.

Przechodzimy do zmiany nr 3.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Przepraszam, panie przewodniczący, ale tam chyba była jeszcze ta poprawka z Kancelarii Prezydenta RP.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak, oczywiście. Szanowni państwo, otrzymaliście również ten projekt zmiany. Poprawka nr 1 w art. 1 pkt 2. W zmienionym art. 27 ust. 3 po wyrazie „niezwłocznie" dodaje się wyrazy „prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz". Rozszerza to zakres instytucji powiadamianych o incydencie. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła poprawkę KPRP. Proszę państwa, te poprawki w formie papierowej jeszcze uzyskają państwo, jak ogłosimy przerwę, gdy pójdziemy na rozpoczęcie posiedzenia Sejmu.

Przechodzimy do rozpatrzenia… Słucham?

Legislator Piotr Podczaski:

Też poprawka Kancelarii Prezydenta RP do tego dochodzi.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła poprawkę Kancelarii Prezydenta RP do art. 1, zmiany nr 2. Rozpatrzyliśmy zmianę nr 2.

Przechodzimy do zmiany nr 3. Czy są uwagi do zmiany nr 3? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Tutaj mamy tylko takie zapytanie do strony wnioskodawców, ponieważ tutaj, jeśli chodzi o zmianę nr 3, to przewiduje ona dodanie dwóch dodatkowych artykułów: art. 27^1 oraz 27^2. Już obecnie mamy art. 27a, jeśli chodzi o te przepisy. Mamy takie pytanie, bo zgodnie z zasadami techniki prawodawczej nie powinniśmy łączyć oznaczeń literowych z oznaczeniami cyfrowymi. Natomiast rozumiem, że państwa intencją jest dodanie tych dwóch artykułów przed art. 27a, tak? Jeżeli tak, to nie mamy wtedy wyjścia i trzeba pozostawić zapis taki, jaki jest. Jeżeli można byłoby dodać go po art. 27a, to możemy zrobić kolejne litery. Jeżeli nie możemy, to troszeczkę łamiemy tutaj zasady, ale nie ma wyjścia, bo trzeba byłoby zrobić tak naprawdę jednolity tekst ustawy.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Ten przepis powinien znaleźć się przed art. 27a, dlatego że jest logiczną konsekwencją art. 27 i te przepisy powinny być obok siebie.

Legislator Piotr Podczaski:

Rozumiem.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Zatem rozpatrzyliśmy zmianę nr 3 w art. 1. Komisja rozpatrzyła art. 1.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi do art. 2, zmiany nr 1? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

Tak, mamy tutaj istotną uwagę. Mianowicie tą nowelizacją wprowadzamy instytucję dyżurnego dowódcy obrony powietrznej w miejsce organu dowodzenia obroną powietrzną. Też w tym kierunku idzie nowelizacja zawarta w pkt 1 dotycząca art. 7 i art. 18b. Natomiast w dodawanych art. 18ba i 18bl pojawiają się dwie kolejne instytucje. Nadal zostaje organ dowodzenia obroną powietrzną i liczba mnoga – organy dowodzenia obroną powietrzną. Pytanie, czy to są trzy różne kategorie organów, czy po prostu jest to kwestia doprecyzowania technicznego, legislacyjnego. Dziękuję.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Jest to kwestia doprecyzowania technicznego, legislacyjnego. Dziękuję.

Legislator Sławomir Osuch:

W jakim kierunku? To ma być…

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

W kwestii DDOP, żeby było tak wszędzie.

Legislator Sławomir Osuch:

Zawsze dowódca dyżurny, tak?

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Tak.

Legislator Sławomir Osuch:

W takim razie też trzeba będzie przygotować poprawkę, ale ona będzie miała też brzmienie mniej więcej takie, jeżeli chodzi o sens, że użyte w różnym przypadku i w różnej liczbie wyrazy „organ dowodzenia obroną powietrzną" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „dyżurny dowódca obrony powietrznej", tak? Taki będzie sens tej poprawki w art. 2?

Legislator Piotr Podczaski:

W konkretnych wypadkach możemy to wskazać, ale chodzi nam o kierunek.

Legislator Sławomir Osuch:

Chodzi o kierunek. Potem wskażemy, o jakie przepisy chodzi, bo tutaj rzeczywiście chodzi o przepisy chyba wyłącznie z ustawy o ochronie granicy państwowej.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Mamy tutaj wątpliwości, jeżeli chodzi o te rozwiązania. Panie przewodniczący, myślę, że Biuro Legislacyjne dało nam do myślenia, bo chcemy, żeby ten tekst był ujednolicony i żeby w innych sytuacjach taki dualizm legislacyjny nie występował, więc myślę, że będziemy szli w tym kierunku, który proponuje Biuro Legislacyjne, ale potrzebujemy jeszcze chwili, żebyśmy mogli to skorelować z innymi zapisami tej ustawy.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Rozumiem, że rozpatrzenie tego zostawię państwu na tę przerwę, tak? Na czas, kiedy pójdziemy na rozpoczęcie posiedzenia Sejmu.

Zatem w art. 2 zmianę nr 1 na razie pozostawiamy nierozpatrzoną.

Przechodzimy do zmiany nr 2. Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o zmianę nr 2, to mamy w zasadzie dwa pytania. Pierwsze pytanie dotyczy końcówki tego przepisu, mianowicie takiego sformułowania, że „w umowach międzynarodowych i innych umowach zawartych w sposób przez nie dopuszczony". Rozumiem, że przez te umowy dopuszczony. Prosilibyśmy o wyjaśnienie, o jakiego rodzaju umowy tutaj chodzi. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz, chcielibyśmy poprosić o wyjaśnienie, jak się ma ten dodawany tutaj przepis do obecnego upoważnienia wynikającego z ust. 4 tego art. 18a, gdzie wydaje nam się, że w tym upoważnieniu i rozporządzeniu z niego wynikającym już są określone warunki wykonywania lotów. Tutaj natomiast mielibyśmy też te warunki wykonywania lotów w jakiś sposób dookreślane w tym ust. 3a.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie ministrze.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Tak. Jest to przeniesienie przepisu z rozporządzenia do ustawy, żeby nadać mu właściwą moc. Te inne umowy międzynarodowe zawierane na podstawie innych umów, które ich zawarcie przewidują, to porozumienia z partnerami zagranicznymi w zakresie cross-border operations z sąsiadami, zawierane też na potrzeby natowskiej air policing. One zawierają pewne uproszczenia odnoszące się do pozyskiwania zezwoleń na loty. To był też wniosek Departamentu Prawnego MON, żeby ten przepis rozporządzenia przenieść do ustawy. Natomiast jeżeli jest jakaś konieczność legislacyjnego dokonania zmian w upoważnieniu w delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia, to już jakby nie widzę przeszkód.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Biuro Legislacyjne, tak? Zatem przyjmuję, że rozpatrzyliśmy zmianę nr 2 art. 2.

Przechodzimy do zmiany nr 3. Czy są uwagi?

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy tutaj uwagę, która w zasadzie jest chyba na tej naszej poprawce. Tak. Prosilibyśmy tylko o potwierdzenie stronę rządową, bo to jest dosyć istotna kwestia. Wydaje nam się, że w zmianie nr 3 w art. 18b w ust. 4 ten dodatek „w tym możliwych ofiar ataku o charakterze terrorystycznym" jest tutaj zbędny, ponieważ to chyba nie dotyczy tego typu sytuacji. To mamy w naszej poprawce, jest to poprawka nr 5, ale prosilibyśmy o potwierdzenie.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Tak, jak najbardziej potwierdzam. Rozdzielaliśmy w ustawie przepisy dotyczące wojskowych obcych statków powietrznych i statków cywilnych i pozostały te zapisy. Należy je wykreślić.

Legislator Piotr Podczaski:

Czyli to jest w naszej poprawce. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Rozumiem. Zatem rozpatrzyliśmy zmianę nr 3 w art. 2.

Przechodzimy do zmiany nr 4. Tutaj również dochodzi do tych zmian zaproponowanych w projekcie ustawy poprawką nr 3 zgłoszoną przez Kancelarię Prezydenta RP. Biuro Legislacyjne, proszę o opinię.

Legislator Sławomir Osuch:

Jeżeli chodzi o poprawkę zgłoszoną z inicjatywy Kancelarii Prezydenta RP, to nie mamy do niej zastrzeżeń. Ona dotyczy tego dodawanego art. 18b, tak?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak. Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Uwagi do tych przepisów są tutaj. Ta zmiana jest dosyć rozległa, bo kilka tych artykułów dodajemy. Bardziej są to pytania i prośby o wyjaśnienie wątpliwości niż jakieś konkretne propozycje. Jeśli chodzi o zmianę nr 4 art. 18bb ust. 3 pkt 1 – tutaj są te warunki, żeby uznać dany statek powietrzny za podejrzany RENEGADE. Chodzi nam o lit. b. Czy to nie jest tak, że… Bo założenie jest takie, że muszą być spełnione dwa warunki lub więcej, żeby uznać statek powietrzny za podejrzany RENEGADE. To oznaczałoby – jak widzimy tę listę warunków – że ten warunek z lit. b nie zawsze musi być spełniony, tzn. że nie zawsze musi to być sytuacja, kiedy statek powietrzny odmawia wykonania lub nie reaguje na polecenie państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym, cywilnych i wojskowych lotniskowych organów służby ruchu lotniczego lub organów dowodzenia obroną powietrzną. Czy to nie powinno być tak, że to jest zawsze warunek podstawowy, że zawsze, jeżeli ten warunek zajdzie, to statek powietrzny może być uznany za podejrzany RENEGADE niejako samodzielnie, bez potrzeby dodatkowych warunków? Dlaczego o to pytam? Dlatego, że w kolejnych przepisach, w pkt 2, gdzie mamy prawdopodobny RENEGADE, i w pkt 3, gdzie jest potwierdzony RENEGADE, mamy takie sformułowanie w pkt 2 w lit. b: obcy cywilny statek powietrzny zakwalifikowany jako podejrzany w dalszym ciągu nie wykonuje… To samo w pkt 3: w dalszym ciągu… Wskazywałoby to, że on już musiał nie wykonywać, kiedy został uznany za podejrzany RENEGADE. Tak mi się wydaje z logicznego rozpatrywania tego przepisu. Jednocześnie ten warunek opisany w lit. b nie musi zajść, bo wystarczy, że zajdą dwa inne warunki. Stąd nasze pytanie: czy to nie powinno być tak, że ten warunek z pkt 1 z lit. b jest warunkiem podstawowym, który zawsze musi nastąpić, żeby można było uznać statek za podejrzany RENEGADE?

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie ministrze.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Proszę o krótkie wyjaśnienie, bo nie zawsze jest tak, że statek nie reaguje na wydawane polecenie. Tutaj ta sytuacja jest bardzo zmienna. Myślę, że pan generał powie więcej na ten temat, bo to są przesłanki, które są szczególnie istotne, i może reagować taki statek czy pilot w sposób nieodpowiedni do oczekiwanych reakcji czy instrukcji, która nakazuje mu określone działania.

Dowódca operacyjny rodzajów sił zbrojnych gen. broni Tomasz Piotrowski:

Jeżeli mogę, to powiem, że intencjonalnie chcieliśmy doprowadzić do takiego możliwego rozwiązania, że jeżeli nawet statek powietrzny wykonuje polecenia, ale nie wykonuje ich prawidłowo względem tych instrukcji, które otrzymuje, to żeby również mogło być

to rozpatrywane jako zachowanie o charakterze RENEGADE. Pilot, działając intencjonalnie, może doprowadzić do takiej sytuacji, w której zostanie mu nakazany określony kurs i wysokość, a on zmieni kurs, ale nie w taki sposób, w jaki powinien to zrealizować. Stąd jest taki zapis zabezpieczający podwójnie, że tak powiem. Pani płk Janikowska ma tutaj propozycję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Oczywiście nie jestem specjalistką od tych kwestii, natomiast konsultowałam to z dyżurnym dowódcą obrony powietrznej. Proponuję, żeby w pkt 2 i 3 usunąć słowa „w dalszym ciągu”. Czy to ozdrowi sytuację?

Legislator Piotr Podczaski:

To logicznie sytuację rozwiąże. Sporządzimy tutaj poprawki.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Czyli rozumiem, że sprawa dotycząca zmiany nr 4 jest uzgodniona.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak, przygotujemy poprawki w przerwie.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła…

Legislator Piotr Podczaski:

Znaczy jeszcze nie, bo to jest długi przepis, to jest zmiana nr 2. Jeżeli można, to jeszcze mamy uwagi.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Szanowni państwo, czas nas nieubłaganie goni. W związku z powyższym ogłaszam przerwę i wracamy tutaj bezpośrednio po zakończeniu głosowania. Mam nadzieję, że to w ciągu godziny zakończymy, ale nie możemy tego zagwarantować. Ogłaszam przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji. Proszę państwa, wracamy do zmiany nr 1 w art. 2. Czy projekt tej poprawki został już ustalony?

Legislator Sławomir Osuch:

To jest poprawka nr 2.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę państwa, czyli ustalono poprawkę nr 2. Tu chodzi o kwestię doprecyzowania nazwy. Użyte w różnym przypadku i różnej liczbie wyrazy „organ dowodzenia obroną powietrzną” zastąpić użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „dyżurny dowódca obrony powietrznej”, co jakby zamyka tę różnicę zdań pomiędzy Biurem Legislacyjnym a wnioskodawcą. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 1 w art. 2.

Teraz jeszcze mamy zmianę nr 4 w art. 2.

Legislator Piotr Podczaski:

To jest, panie przewodniczący, poprawka nr 3 dotycząca brzmienia art. 18bb pkt 2 lit. b i pkt 3 lit. c, gdzie skreślamy wyrazy „w dalszym ciągu”.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Poprawka nr 3, państwo posłowie, odczytam poprawkę. Art. 2 pkt 4: w art. 18bb pkt 2 lit. b i pkt 3 lit. a skreślić wyrazy „w dalszym ciągu”. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 4.

Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli chodzi o zmianę nr 4, to jeszcze mamy w zasadzie dwie uwagi. Może zacznę od tego, co udało nam się w formie poprawki skorygować. Mianowicie w art. 18bl w ust. 2 mamy zapis, że „rozkaz o zastosowanie środków", natomiast we wszystkich pozostałych wcześniejszych przepisach posługujemy się pojęciem, że to jest „decyzja". Dla przykładu w 18bk mamy „decyzję w formie rozkazu". Jak pan przewodniczący spojrzy, tutaj mamy poprawkę nr 4, z której wynika, że właśnie też w art. 18bl w ust. 2 robimy to „decyzją w formie rozkazu", żeby to było już jednolicie we wszystkich przepisach i było określone, że jest podejmowana „decyzja". To jest ta poprawka nr 4.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Do zmiany nr 4, tak?

Legislator Piotr Podczaski:

Natomiast mamy jeszcze pytanie, jeśli chodzi o art. 18bj ust. 8. Tutaj mamy takie określenie… Chcieliśmy zapytać, czy to będzie jasne i precyzyjne dla stosujących. Chodzi nam o końcówkę tego przepisu: powiadamia dowódcę operacyjnego rodzajów sił zbrojnych. Czy to będzie jasne, kto to powiadamia i o czym powiadamia? To jest takie trochę niedopowiedzenie, ale być może to nie musi być doprecyzowane.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie ministrze.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Ale dotyczy to dowódcy obrony powietrznej, więc to jest jakby z treści tego zapisu. Jest to bardzo przejrzyste i czytelne.

Legislator Piotr Podczaski:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Czyli nie wymaga to jakiegoś doprecyzowania? Dziękuję.

Legislator Piotr Podczaski:

Tak. O tym rozkazie już mówiłem, ale jest jeszcze ostatnia rzecz. Prosimy o wyjaśnienie, bo w art. 18bl mamy taki ust. 4: „Do zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego albo przejęcia kontroli nad jego lotem można wykorzystać środki niebędące na wyposażeniu Sił Zbrojnych RP". Chcielibyśmy zapytać, o co tutaj chodzi. Czy ten ustęp jest niezbędny do działania? Wydaje nam się, że siły zbrojne powinny korzystać raczej z własnych środków, z tych, które mają na wyposażeniu, a nie z jakichś innych środków. Chcielibyśmy zapytać o ratio legis i potrzebę tego przepisu.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Panie mecenasie, panie przewodniczący, w tej otwartej formule… Też o pewnych kwestiach nie możemy mówić, ale są również takie sytuacje, kiedy siły zbrojne nie tylko wykorzystują sprzęt, który jest na ich wyposażeniu, mówiąc najdelikatniej. To jest też rzeczą naturalną.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Jest to w moim przekonaniu oczywisty i konieczny zapis.

Rozumiem, a więc przeczytam państwu poprawkę nr 4 do zmiany nr 4. Art. 2 w pkt 4: w art. 18bl w ust. 2 wyraz „rozkaz" zastąpić wyrazem „decyzją" i po wyrazie „wydaje" dodać wyrazy „w formie rozkazu". Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 4 i tym samym rozpatrzyła art. 2 projektu ustawy.

Przechodzimy do artykułu…

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

Przepraszam, panie przewodniczący, ale czy możemy powrócić do art. 1? Z nim jest związana ta poprawka nr 1, którą państwo…

Legislator Piotr Podczaski:

Ją już przyjęliśmy, bo kierunkowo ją przyjęliśmy, tylko była kwestia zapisania jej na piśmie. Pan przewodniczący ją dostał.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Tak. Było tak, że ona została przyjęta, tylko miała być zredagowana w czasie przerwy.

Przechodzimy do art. 3. Czy są uwagi do art. 3? Biuro Legislacyjne? Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 3.

Przechodzimy do art. 4. Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Piotr Podczaski:

Jeśli chodzi o art. 4, to mieliśmy też pewnego rodzaju wątpliwości, jeśli chodzi o art. 122b ust. 2. Przypominam, że to są przepisy dotyczące Prawa lotniczego. Są to przepisy dosyć krytyczne i istotne. Mieliśmy tutaj wątpliwości, jeśli chodzi o odesłania zastosowane w ust. 2, ponieważ zostało zastosowane odesłanie tylko do art. 18b ust. 2 i odesłano do art. 18bl, który dotyczy bezzałogowych statków powietrznych, co wydawało nam się w tamtym momencie wątpliwe. Może prosilibyśmy stronę rządową o ustosunkowanie się do tych wątpliwości, bo powstała poprawka, która jest poprawką nr 5, ale to jeśli można prosić o jej omówienie.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:

To już pani pułkownik przedstawi.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Bardzo proszę, pani pułkownik.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Szanowni państwo, tak, rzeczywiście podczas komisji prawniczej musiała wkraść się pomyłka, tak że proponujemy dopisać ust. 3 i 5 oraz wykreślić art. 18bl, który jest nieprawidłowym odesłaniem do bezzałogowych statków powietrznych. Dziękuję.

Legislator Piotr Podczaski:

Czyli to jest ta poprawka nr 5.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję.

Przeczytam treść. Poprawka nr 5 w art. 4: W art. 122b ust. 2 wyrazy „art. 18b ust. 2” zastąpić wyrazami „art. 18b, ust. 2–5” oraz skreślić wyrazy „w art. 18bl”. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzę, że art. 4 został rozpatrzony z poprawkami.

Przystępujemy do rozpatrzenia całości projektu. Czy jest sprzeciw…

A, przepraszam, przechodzimy do art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 5.

Przechodzimy do art. 6. Czy są uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Chcieliśmy zapytać, czy jest w ogóle potrzeba nowelizacji ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, dlatego że w naszej ocenie, jeśli chodzi art. 2 tej ustawy, to on nie dotyczy wszystkich żołnierzy Sił Zbrojnych RP. Dotyczy tylko SKW, SWW i żandarmerii. W związku z tym wydawałoby się nam, że nie ma potrzeby dopisywania tutaj wyjątków, które miałyby dotyczyć żołnierzy Sił Zbrojnych RP w ogólności. Prośba o wyjaśnienie tego zagadnienia.

Szef Oddziału Prawnego w DO RSZ płk Monika Janikowska:

Tak, faktycznie mogłoby się tak wydawać, natomiast w tym samym wyłączeniu pojawiła się również ustawa o obronie ojczyzny, która dotyczy wszystkich żołnierzy, w związku z tym chcemy się upewnić, że to wyłączenie będzie zastosowane również w przypadkach określonych w tych ustawach.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

A więc pozostaje to w treści zawartej w przedłożonym projekcie. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 6.

Przechodzimy do art. 7. Nie ma uwag. Komisja rozpatrzyła art. 7.
Przechodzimy do art. 8. Nie ma uwag. Komisja rozpatrzyła art. 8.
Przechodzimy do art. 9. Nie widzę uwag. Komisja rozpatrzyła art. 9.
Przechodzimy do art. 10. Nie ma uwag. Komisja rozpatrzyła art. 10.
Art. 11. Nie ma uwag. Komisja rozpatrzyła art. 11.
Na tym wyczerpaliśmy rozpatrywanie jednostek redakcyjnych.
Przystępujemy do rozpatrzenia całości projektu. Czy jest sprzeciw, aby przyjąć sprawozdanie z przyjętymi poprawkami? Nie ma. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła sprawozdanie całości projektu wraz z poprawkami.

Legislator Piotr Podczaski:
Może tylko prosilibyśmy o upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do wprowadzenia takich oczywistych zmian redakcyjnych, które wynikałyby z pracy.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):
Wydaje mi się, że to padło.

Legislator Piotr Podczaski:
Padło, tak? To przepraszam bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):
Padło na początku Komisji, że Komisja akceptuje te typowe poprawki redakcyjne.
Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to stwierdzam, że Komisja przyjęła sprawozdanie z rozpatrywania projektu. Przyjęliśmy sprawozdanie.
Teraz pozostał nam wybór sprawozdawcy. Proponuję pana posła Artura Szałabawkę.

Poseł Artur Szałabawka (PiS):
Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):
Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzam, że Komisja wyznaczyła na sprawozdawcę pana posła Artura Szałabawkę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:
Panie przewodniczący, jedno słowo, jeśli można.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):
Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:
Na zakończenie ja chciałem serdecznie podziękować panu przewodniczącemu, Wysokiej Komisji, a szczególnie panom mecenasom z Biura Legislacyjnego za bardzo szybką i godną pochwały pracę. Polecamy się na przyszłość Wysokiej Komisji. Jesteśmy do dyspozycji i jeszcze raz serdecznie dziękuję w naszym imieniu, bo to była naprawdę wielka przyjemność współpracować dzisiaj z państwem.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):
Szanowni państwo, również chciałem bardzo serdecznie podziękować, bo być może nie jest to aż tak spektakularna ustawa, ale jest ona niezwykle ważna i niezwykle potrzebna. Bardzo dobrze, że uda nam się – mam nadzieję – doprowadzić do tego, że jeszcze przed zakończeniem tej kadencji wejdzie w życie, bo sytuacja wymaga tego, a gdyby to się nie udało w tej chwili, to podejrzewam, że w ciągu najbliższego roku byłoby trudno przyjąć taką ustawę. Tak że dziękuję wszystkim państwu.
Zamykam posiedzenie Komisji.